

Nr 230.

Av herr **Gustafsson, Karl, m. fl.**, i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition angående försvarsväsendets
ordnande.*

Av Kungl. Maj:ts proposition rörande försvarsväsendets ordnande framgår, att den nuvarande regementspastorsinstitutionen skulle avskaffas utan att något annat motsvarande skulle komma att sättas i stället. Det synes oss emellertid uppenbart, att den andliga vården om det unga värnpliktiga manskapet icke får på sådant sätt åsidosättas.

Fråga uppstår då, på vad sätt den andliga vården inom armén bäst må kunna tillgodoses. Motioner ha väckts dels om bibehållande av regementspastorsinstitutionen, dels om dennas ersättande uteslutande med den mera fritt bedrivna s. k. soldatmissionen.

För vår del äro vi icke övertygade om, att den sistnämnda utvägen skulle vara tillfyllestgörande och däruti den bästa lösningen vore att finna. Regementspastorsinstitutionen har otvivelaktigt en viktig uppgift att fylla, och erfarenheterna från världskriget synas bekräfta detta.

Därmed är dock icke nog. Jämte den officiella andliga vården om de värnpliktiga har även soldatmissionen sin givna uppgift. Den åsyftar att på ett mera intimt och efter de värnpliktiges individuella behov avpassat sätt erbjuda en motsvarighet mot hemmets goda inflytande och bilda en motvikt mot den många gånger råa och neddragande tonen och andan i kasärnerna och på lägerplatserna samt i stället väcka och underhålla goda och ädla uppsåt och känslor och hjälpa de unga till rätta i andligt avseende efter vars och ens behov. Sedan 1877 har soldatmissionen bedrivit en alltmera omfattande verksamhet vid de olika vapenövningsplatserna samt därstädes efter hand uppfört s. k. soldathem, där soldaten mötes av hemlik trevnad, erbjudes tillfälle till ett stilla kamratligt umgänge, får skriva brev eller råka besökande anhöriga och vänner, åhöra goda och väckande föredrag, berörande nykterhet, sedlighet och gudsfruktan, ävensom studera värdefulla böcker jämte annan litteratur, som kan bibringa och underhålla den moral och den karaktärens fasthet, som äro oundgängliga krav på den värnpliktige.

Från och med 1916 utgick för detta ändamål under några år ett särskilt anslag, som dock under penningknappheten efter kriget indrogs.

Vi ha icke försport, att något klander framställts mot det sätt, varpå detta anslag användes, utan våga påstå att detsamma kom till god användning

och på ett tillfredsställande sätt tjänade det därmed avsedda behjärtansvärda ändamålet. Vi anse därför att jämväl till detta ändamål anslag nu bör beviljas. Men med hänsyn till den begränsning av härordningens ram, som kan väntas eventuellt bliva beslutad, torde kunna beräknas, att det belopp, som utgår till regementspastorsinstitutionen i dess nuvande omfattning, skulle kunna förslå till såväl regementspastorsinstitutionen i dess blivande omfattning som till soldatmissionen. Till sistnämnda mission utgick tidigare 10,000 kronor, men torde beloppet med hänsyn till nuvarande penningvärde och verksamhetens omfattning icke kunna sättas lägre än till 15,000 kronor.

Med anledning härav hemställa vi,

att riksdagen ville — under förutsättning av en ny härordnings antagande — besluta, att ett belopp, motsvarande det nuvarande anslaget till regementspastorsinstitutionen, skall för vederbörande budgetår anvisas till uppehållande av den andliga vården vid armén dels genom regementspastorer i den utsträckning riksdagen, med hänsyn till den blivande härordningens omfattning, kan finna skäligt bestämma, och dels genom soldatmissionsverksamhet, med iakttagande att den del av anslaget, som till sistnämnda ändamål anvisas, icke sättes lägre än till 15,000 kronor.

Stockholm den 21 mars 1925

K. J. Gustafsson.

K. J. Ekman.

Carl Boberg
